

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.7.4.
COM(2019) 318 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

**az uniós intézményeknek az ír nyelvi eltérés fokozatos csökkentésének végrehajtása
terén elért előrehaladásáról**

I. Bevezetés

Amikor 1973-ban csatlakozott az Európai Közösségekhez, Írország nem kérte, hogy az ír az intézmények egyik hivatalos és munkanyelve legyen, csak azt, hogy a Szerződéseket fordítsák le írre, és polgárainak legyen joguk ahhoz, hogy az intézményekkel ír nyelven kommunikáljanak. Ennek értelmében az 1. sz. rendeletben¹ található hivatalos és munkanyelvek listájába az ír nem került be, és az intézmények nem készítették el vagy tették közzé a jogszabályokat írül.

2005-ben Írország kérvényezte, hogy az ír is legyen az Unió hivatalos és munkanyelveinek egyike, és korlátozott rendszert javasolt, amelyben csak az Európai Parlament (EP) és a Tanács által közösen elfogadott rendeleteket fordítják le írre. A Tanács ezt a státuszt 2007. január 1-jétől adta meg a 920/2005/EK rendeletben² azzal az eltéréssel, amely előírja, hogy csak az EP és a Tanács rendeleteit kell lefordítani írre. Az eltérést 5 évre fogadták el, és a 2010. évi felülvizsgálat után újabb 5 évre hosszabbították meg 2016. december 31-ig³. 2015-ben az ír nyelv használatának és ismeretének ösztönzésére irányuló szakpolitikája részeként az ír kormány felkérte a Tanácsot, hogy fokozatosan csökkentse az eltérés alkalmazási körét, és 2022. január 1-jéig vezesse azt ki. Ennek megfelelően a Tanács 2015. decemberében elfogadta az (EU, Euratom) 2015/2264 rendeletet⁴. Ez korábban nem tapasztalt helyzetet idézett elő, amelyben az intézményeknek új nyelvi rendszert kellett kialakítaniuk egy meglévő tagállam esetében.

Az (EU, Euratom) 2015/2264 rendelet melléklete az eltérés fokozatos csökkentésére irányuló ütemtervet az alábbiak szerint határozza meg:

- első fokozat (2017. január 1-től) – Az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott irányelvek;
- második fokozat (2018. január 1-től) – Az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott határozatok;
- harmadik fokozat (2020. január 1-től) – A Tanács által elfogadott, címzett megjelölése nélküli rendeletek, irányelvek és határozatok; valamint
- negyedik fokozat (2021. január 1-től) – A Bizottság által elfogadott, címzett megjelölése nélküli rendeletek, irányelvek és határozatok.

¹ A Tanács 1958. április 15-i 1. sz. rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17, 1958.10.6., 385. o.), valamint a Tanács 1958. április 15-i 1. sz. rendelete az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17, 1958.10.6. 401. p.).

² A Tanács 920/2005/EK rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendelet és az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendelet módosításáról, valamint az e rendeletektől való ideiglenes eltérések bevezetéséről (HL L 156., 2005.6.18., 3. o.).

³ A Tanács 1257/2010/EU rendelete a 920/2005/EK rendelet által az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendelet és az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendelet tekintetében bevezetett ideiglenes eltérések meghosszabbításáról (HL L 343., 2010.12.29., 5. o.).

⁴ A Tanács (EU, Euratom) 2015/2264 rendelete a 920/2005/EK rendelet által bevezetett, az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendeletről és az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. sz. rendeletről való ideiglenes eltérések meghosszabbításáról és fokozatos megszüntetéséről (HL L 322., 2015.12.8., 1. o.).

A rendelet arra kötelezi a Bizottságot, hogy kétszer tegyen jelentést a Tanácsnak annak végrehajtásáról, mielőtt az eltérés megszűnne. Legkésőbb 2019 októberéig a Bizottságnak jelentést kell tennie az intézményeknek a fokozatos csökkentés végrehajtása terén elért előrehaladásáról. A jelentés fényében a Tanács dönthet úgy, hogy felülvizsgálja a Mellékletben meghatározott ütemtervet.

A Bizottságnak legkésőbb 2021 júniusáig újból jelentést kell tennie arról, hogy az intézmények elegendő kapacitással rendelkeznek-e más nyelvek tekintetében ahhoz, hogy 2022. január 1-jétől eltérés nélkül alkalmazzák az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1. sz. rendeletet és az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1. sz. rendeletet. Ellenkező értelmű tanácsi rendelet hiányában az eltérés 2022. január 1-jétől nem lesz alkalmazandó.

Ez az **első végrehajtási jelentés** a 2016. január és 2019 közepe között elért előrehaladásról számol be.

II. Az eltérés fokozatos csökkentésének végrehajtása terén elért előrehaladás

a) Együttműködés Írországgal

Az intézmények és Írország együttműködnek az (EU, Euratom) 2015/2264 rendelet végrehajtása során. A rendelet 2. cikkével összhangban az ír hatóságok és a Bizottság – a többi uniós intézménnyel együttműködve – rendszeres találkozókat tartanak annak érdekében, hogy figyelemmel kísérjék, hogy az uniós intézmények elegendő számú ír nyelvű személyzetet alkalmaznak-e az (...) eltérés fokozatos, sikeres csökkentéséhez, továbbá hogy figyelemmel kísérjék a külső szolgáltatók kapacitását és igénybevételét az uniós intézmények ír nyelvi igényeinek kielégítésére.

Ennek megfelelően sor került egy, az **ír nyelvi eltérésért felelős ellenőrző csoport** létrehozására, amely az uniós intézmények nyelvi szolgálatainak és Írország képviselőiből áll. A csoport 2016-ban kezdte meg munkáját, és a rendelet alkalmazásának megszűnéséig fenn fog állni. A csoportnak kétszintű struktúrája van:

- irányítási szinten a Bizottság (amelyet a Fordítási Főigazgatóság képvisel) az egyéb intézményekkel és Írországgal (amelyet a Kultúraért, Örökségért és a *Gaeltacht*ért (ír ajkú területekért) felelős Minisztérium képvisel) együttműködve évente összeül, hogy nyomon kövesse az előrehaladást, és elfogadja az éves prioritásokat a következő területeken:
 - az intézmények kapcsolódó személyzeti felvétele;
 - a külső szolgáltatók kapacitása;
 - a nyelvi erőforrásokkal kapcsolatos fokozott együttműködés; és
 - a *vívmányok* rendelkezésre állásához kapcsolódó kérdések; valamint
- operatív szinten az intézmények nyelvi szolgálatainak és a Kultúraért, Örökségért és a *Gaeltacht*ért (ír ajkú területekért) felelős Minisztérium képviselői legalább évente kétszer találkoznak, elvégzik az éves prioritásokkal kapcsolatos munkát, és jelentést tesznek az irányítási szintnek az előrehaladásról.

A rendelet elfogadása óta a Bizottság és Írország közösen szervezett három éves konferenciát Dublinban az ír nyelvről.

A fő területeken elért **előrehaladás jelenlegi állása** a túloldalon látható.

b) *Az ír nyelvű fordítás biztosítása*

Az intézmények fordítási igénye elsősorban a jogszabályokra terjed ki, majd az egyéb, nem jogalkotási dokumentumokra a politikai és egyéb kommunikációs követelményeknek megfelelően. Az első két fokozat 2017-es és 2018-as biztosításával (az EP és a Tanács által elfogadott irányelvek és határozatok hozzáadása) az intézmények elkezdtek növelni az írré lefordított jogszabályok körét. Az **első két fokozat végrehajtására teljes mértékben sor került.**

Az (EU, Euratom) 2015/2264 rendelet (4) preambulumbekkezdésével összhangban az intézmények egyéb tartalmakat is lefordítottak annak érdekében, hogy növeljék az Unió tevékenységeivel kapcsolatos ír nyelvű információ rendelkezésre állását. A szabályozói anyagokkal és ezzel a további tartalommal az intézmények⁵ 2016 óta **több mint kétszeresére növelték az írré lefordított mennyiséget.**

A 2020-ra és 2021-re tervezett, következő fokozatos növelések biztosításának előkészítése érdekében a Bizottság elemezte a dokumentumtípusonkénti keresletre vonatkozó előrejelzéseket. Az előrejelzések szerint a 2020-as és 2021-es fokozatok egyes intézmények esetében **a mennyiség újbóli megduplázásához** vezethetnek 2018 vége és 2021 között. Azt követően, hogy az eltérés 2022-ben megszűnik, a fennmarandó keresleti szegmens (pl. közlemények, konzultációk és jelentéstételi anyagok) a becslések szerint további 40 %-os növekedést idéz elő a Bizottságnál az ír fordítás iránti teljes igény tekintetében⁶. Ennek eredményeként az ír iránti igény az összes többi nyelvi szolgáltatnál is jelentősen emelkedni fog.

c) *Ír nyelvű személyzet felvétele*

Az (EU, Euratom) 2015/2264 rendelet végrehajtására vonatkozó kapacitás fő eleme az, hogy **elegendő legyen az ír nyelvű alkalmazottak száma.** 2015-ben az intézmények és Írország azonosították a fő kihívást, amelyet az eltérés kivezetése okozhat: kevés ír nyelvű szakértő van. A termelési kapacitás 2022. január 1-jéig történő növelése érdekében az intézmények több **EPSO versenyvizsgát terveztek 2016-ra, 2018-ra és 2020-ra.**

A 2014. évi, személyi állományra vonatkozó adatok alapján becslés készült az intézmények felvételi igényeiről⁷. Azóta sor került az erőforrások felülvizsgálatára, és folyamatban vannak a belső személyzet, a külsős fordítási kapacitás és a nyelvtechnológiai erőforrások összetételének módosítása. Az ír nyelvű fordítás növekedésének biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy különböző mértékben növelni és kombinálni lehessen a különböző intézményekben az ír nyelvi kapacitás e három fő szempontját.

Az intézmények továbbra is új álláshelyeket rendelnek az ír nyelvi osztályukhoz. 2015 vége óta **az ír nyelvű belső alkalmazottak száma 58-ról 102-re nőtt.**

⁵ A legnagyobb fordítási szolgáltatókkal rendelkező intézmények, azaz a Bizottság, az EP és a Tanács.

⁶ Csak a Bizottságnál körülbelül 8 000-ről 19 000-re nőtt 2016 és 2018 között, az előrejelzések szerint 2018 és 2021 között 19 000-ről körülbelül 50 000-re, és 2022-től 50 000-ről körülbelül 83 000-re fog nőni.

⁷ A Bizottság által az (EU, Euratom) 2015/2264 rendelet elfogadásához készített pénzügyi kimutatás.

A GA⁸ fordítóknak és nyelvi asszisztenseknek szóló EPSO versenyvizsgák 2016-ban indultak. A fordítói verseny 210 pályázót vonzott, és 10 sikeres jelöltet eredményezett a 62-es célszámhoz képest. A 10-ből 8-at már alkalmaztak is az intézmények⁹ határozott idejű szerződéssel, így a nettó kapacitásnyereség 2. A nyelvi asszisztensek versenye tekintetében a felvételi cél 13 volt; a 118 pályázóból 9-en jártak sikerrel, akik közül 6-ot alkalmaztak az intézmények¹⁰ határozott idejű szerződéssel, így a nettó kapacitásnyereség 3 volt.

A jogász-nyelvészek EPSO versenyvizsgálója 2017-ben indult. A verseny 26 pályázót vonzott, akik közül 3-an lettek sikeres jelöltek.

A 2018. évi fordítói EPSO versenyvizsgára 190-en pályáztak, és 15 sikeres jelöltet eredményezett. A kiválasztási eljárás során a siker esélyeinek növelése érdekében a pályázási határidőt két héttel meghosszabbították, és a tesztelés sorrendjét módosították, hogy a fordítási teszt megelőzze a számítógépes tesztet.

Az ír nyelvészeknek szóló EPSO versenyvizsgák elfogadható szintű érdeklődést váltanak ki, azonban továbbra is kihívást jelent, hogy az előrevetített igényeknek megfelelő eredményességi mutatókat lehessen elérni.

1. táblázat: EPSO versenyvizsgák, 2016–2018

Év	Versenyszínpad	Pályázók száma	Fordítói vizsgákra bocsátottak száma	Az értékelőkörzponth a behívott pályázók száma	EPSO tartaléklistán szereplők száma	Cél
2016	Fordítók	210	43*	10	10	62
	Asszisztensek	118		28	9	13
2017	Jogász-nyelvészek	26	8	5	3	8
2018	Fordítók	190	114**	17***	15	72

*felvétel a számítógépes tesztek alapján

**felvétel kizárólag a pályázatok alapján

***a számítógépes tesztek az értékelőkörzponttal összevonva

Az EPSO versenyvizsgák során szerzett alacsony számú sikeres pályázó ellensúlyozása érdekében a fordítási kapacitás növelése céljából az intézmények jelentős mértékben befektettek az **ideiglenes alkalmazottak felvételébe és képzésébe** is. Alternatív intézkedésként 14, ideiglenes alkalmazottak kiválasztására irányuló eljárást¹¹ indítottak 2015

⁸ A GA az ír ISO-nyelvi kódja.

⁹ Négyet az EP-ben, kettőt a Tanácsban és kettőt a Bizottságban.

¹⁰ Kettőt az EP-ben, hármat a Tanácsban és egyet a Bizottságban (Jogi Szolgálat).

¹¹ EP: egyet-egyet fordítók számára 2016-ban és 2019-ben, valamint egyet asszisztensek számára 2017-ben; egyet jogász-nyelvészek számára 2017-ben; Tanács: egyet-egyet fordítók számára 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban, valamint egyet asszisztensek számára 2017-ben; egyet jogász-nyelvészek számára 2017-ben; Bizottság: egyet-egyet fordítók számára 2017-ben; 2018-ban és 2019-ben; Európai Unió Bírósága: egyet az ír jogász-nyelvészeknek 2017-ben és egyet a korrektoroknak 2018-ban.

és 2019 közepe között. Az Írország által létrehozott további képzési lehetőségek és az ideiglenes alkalmazottaknak szóló intézményi képzések pragmatikus megoldást kínáltak az EPSO versenyvizsgák alacsony eredményességi arányának problémájára. Az EPSO ezenkívül 2019 elején szerződéses fordítók kiválasztására irányuló eljárást indított.

Bár az eltérés nem vonatkozik a **tolmácsolásra**, azt is figyelembe kell venni, mivel a tolmácsok jellemzően ugyanabból a potenciális munkatársi körből kerülnek ki. Valamennyi uniós intézménynek elegendő számú tolmáccsal kell rendelkeznie ahhoz, hogy eleget tudjon tenni az ír iránti igénynek az eltérés kivezetése után. Sikerült eleget tenniük a keresletnek, amely az ír nyelvről történő tolmácsolásra korlátozódik („passzív ír”). A Bizottság tolmácsolási szolgálata, a DG SCIC ezt úgy érte el, hogy három állandó tolmácsot (kettő, passzív és egy, aktív nyelvismerettel rendelkezőt), valamint elegendő számú akkreditált külsős tolmácsot alkalmaz, akiket fel lehet kérni arra, hogy a Bizottságnál, a Tanácsnál, az EGSZB-nél és az RB-nél dolgozzanak. A DG SCIC által kiszolgált négy intézmény ír nyelvről történő tolmácsolási kérelmei a 2011-es 20-ról 2018-ban 4-re, míg 2019-ben eddig 2-re csökkentek. Eddig a DG SCIC nem kapott olyan kérést, hogy ír nyelvre biztosítson tolmácsolást („aktív ír”), amely tény a DG SCIC és az ír kormány Kultúráért, Örökségért és a *Gaeltachtért* (ír ajkú területekért) felelős Minisztériuma közötti levélváltás kifejezetten elismeri. Az EP-ben (és az ír parlamentben) a plenáris üléseken (beleértve az éjszakai üléseket) és egyéb megbeszéléseken előzetes értesítés mellett jelenleg a tolmácsolás kizárólag ír nyelvről biztosított (ír nyelvre nem). Az Európai Unió Bíróságánál nincs szükség ír nyelvű állandó tolmácsokra, mivel még egyetlen ügy sem került a Bíróság elé ír nyelven.

A Kiadóhivatalnak (OP) asszisztensi szinten van szüksége ír nyelvi kapacitásra ahhoz, hogy elvégezze a **nyelvi szerkesztést és korrektúrát**. Az OP jelenleg egy ír nyelvű ideiglenes alkalmazottal rendelkezik, és célja, hogy fokozatosan növelje az ír nyelvi kapacitást annak érdekében, hogy azt a többi nyelv többségével egy szintre hozza. Az álláshelyek alacsony száma és azok specifikus jellege miatt nem költséghatékony csak az OP számára EPSO versenyvizsgát kiírni.

Írország szintén jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy felkészítse a pályázókat az intézményeknél végzett munkára és elősegítse a felvételt. Számos egyetemi szintű, ír nyelvi képzést és ír nyelvet használó képzést vezetett be 2007 óta, nevezetesen a magas szintű ír nyelvtudásra irányuló kezdeményezés keretében. 2015-ben kiválósági központot hozott létre az Európai Unión belül ír nyelven végezhető munkák számára, hogy megkönnyítse a kezdeményezésben részt vevő felsőoktatási intézmények közötti koordinációt. Szintén 2015-ben 4,7 millió EUR költségvetést különített el arra, hogy 15 új specializált képzést indítson el a részt vevő intézményekben a következő 8 évben. A kezdeményezés által finanszírozott valamennyi képzés, beleértve a jogi képzéseket, egy harmadik uniós nyelven nyújt oktatást, és pszichometriai készségekre épülő modulokat is magában foglal, hogy felkészítse a hallgatókat az EPSO versenyvizsgákra. A Bizottság segített az Írországi Nemzeti Egyetem (Galway) konferenciatolmácsolási mesterképzésének elindításában, és továbbra is támogatja azt.

2016 és 2018 között az **intézmények ír nyelvészek számára elérhető munkahely-lehetőségeit** Írország és maguk az intézmények is **népszerűsítették** a hirdetési kampányokon, állásbörzéken, egyetemi látogatásokon, az ír egyetem hallgatók

intézményeknél tett látogatásain, a külön bemutatóeseményeken, az újságcikkeken és a rádióinterjúkon keresztül. Az éves dublini konferencia az ír fordítással és tolmácsolással kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott, és felhívta a figyelmet az ír nyelvi alkalmazottak lehetőségeire és azokra a profilokra, amelyekre az intézményeknek szükségük van. Az írül beszélő fiatal generációk szélesebb körű elérése érdekében 2017-ben a Bizottság és Írország elindította az írül beszélő középiskolai (végzős) diákoknak szóló „Young Translators” versenyt. 2018-ban összesen 21 iskola vett részt a kezdeményezésben.

Összességében az ír fordítási és tolmácsolási kapacitás növelését célzó, számos pragmatikus, *sui generis* intézkedés ellenére a tapasztalat azt mutatja, hogy továbbra is jelentős erőfeszítésekre van szükség a következő 3 évben ahhoz, hogy meg lehessen felelni az előrevetített igényeknek.

d) A külső szolgáltatók kapacitása

Az intézmények **a fordítási munkáik különböző részét kiszervezik**. Mennyiség tekintetében a Bizottság a kiszervezés legnagyobb felhasználója. Az intézmények nagyobb mértékben szeretnék igénybe venni az ír szabadúszó piacot annak érdekében, hogy kiegészítsék a belső kapacitásukat.

A Bizottság és az EP a jelentéstételi időszak alatt a kapacitás növelése, valamint az igénybevétel és a minőség javítása érdekében további, **fordítási szolgáltatásra vonatkozó pályázati felhívásokat** tett közzé. A Bizottság új szerződése 2018 júliusában léptek hatályba. A kezdeti eredmények biztatóak, a kiszervezett mennyiség azonban továbbra is töredéke az eltérés nélküli igényeknek. 2018 novemberében az EP a Tanács, a Számvevőszék, az EGSZB és az RB részvételével pályázati felhívást tett közzé. 2019 márciusában az EP újabb pályázati felhívást tett közzé a külsős fordítás biztosítására, beleértve az ír nyelvet. 2019 májusában a Bizottság szintén új pályázati felhívást tett közzé a szabadúszó fordítás biztosítására, beleértve az ír nyelvet. Ezek az eljárások még folyamatban vannak. A Bizottság számára végzett munkalehetőségekről szóló, külső szolgáltatóknak szóló **figyelemfelkeltő események** rendezésére került sor a jelentéstételi időszak alatt. A maximális elérés érdekében ezek webináriumokat és élő eseményeket is magukban foglaltak. A külsős fordítások iránti aktuális és jövőbeli igény volt a 2018-as éves dublini konferencia központi témája.

A Bizottság, az EP és az Európai Unió Bíróságának tolmácsolási szolgálatai (DG SCIC) **11, ír nyelvről dolgozó akkreditált szabadúszó tolmáccsal állnak kapcsolatban**; akik közül csupán 5 rendelkezik aktív ír nyelvtudással. Az akkreditációs tesztek nem eredményeztek sikeres jelölteket 2016-ban, 2017-ben vagy 2019-ben.

2019 áprilisában az OP pályázati felhívást tett közzé külső szolgáltatók számára; mivel azonban egyetlen ajánlat sem érkezett be, a pályázati felhívást újból közzé kell tenni.

e) *Ír nyelvi erőforrások*

A fordítási kapacitás a nyelvi erőforrásokat is magában foglalja. Az intézmények és Írország folytatták az IATE¹² ír **terminológiai** projektjét, amely 11 éve működik, és amelynek finanszírozását Írország 2021 végéig jóváhagyta. A projekt során 65 592 bejegyzés született (összehasonlítva a 2015-ös 56 860-nal). Az intézmények megkezdték az együttműködést Írországgal az írul beszélő terminológiai szakértők írországi hálózatának kiépítése terén is.

A számítógépes fordítástámogató eszközök és a gépi fordítás elengedhetetlenek a fordítási szolgáltatások hatékonysága terén. Ezeket két- vagy többnyelvű korpuszok táplálják, gyakran korábbi fordításokon alapuló fordítómemóriák formájában. Az Euramis, az intézményközi **fordítómemória-bázis** jelenleg körülbelül 5,8 millió szegmenst tartalmaz ír nyelvi viszonylatban (összehasonlítva a 2015-ös 3,5 millióval). Ez a legtöbb nyelvpárosításban meglévő 30–50 milliós szegmens mintegy egytizede.

Írország vállalta, hogy az intézményeknek fordítómemóriákat biztosít, amelyek a nemzeti jogszabályaik angol és ír szövegeinek összekapcsolt szegmenseit tartalmazzák. Az intézmények és Írország között megállapodást készítettek elő; ez jelenleg véglegesítésre vár.

2018 márciusában a neurális **gépi fordítási** technológián alapuló ír gépi fordítási motort alakítottak ki a Bizottság eTranslation rendszerének¹³ részeként, és ez elérhető az intézmények, valamint az ír hatóságok számára is. Mivel azonban a gépi fordítás adatvezérelt, és az adatok az Euramisból származnak, lényegesen kevesebb adatot lehet az ír motorok képzésére használni, ezáltal az ír gépi fordítás eredményei nem olyan jók, mint más nyelvek esetében. A nyelvi erőforrások koordinálására irányuló európai kezdeményezés célja, hogy több nyelvi adatot gyűjtsön a motorok fejlesztése érdekében.

Az OP együttműködik az ír kormánnyal és az ír intézményközi nyelvi csoporttal annak érdekében, hogy az Intézményközi kiadványszerkesztési útmutatót összehangolja az új hivatalos ír standarddal. Az OP továbbá rendelkezik számítógépes korrektúraeszközökkel is, amelyek alkalmasak az ír nyelvű Hivatalos Laphoz való használatra. Ezeket a jövőben kibővítik, hogy az ír ítélezési gyakorlatra is kiterjedjenek.

f) *A vívmányok rendelkezésre állásához kapcsolódó kérdések*

Az ír az első olyan hivatalos és munkanyelv, amelyre az EU jogrendszerét (a *vívmányokat*) nem fordították le korábban. A *vívmányok* jelenleg körülbelül 160 000 oldal jogi szövegből állnak (Hivatalos Lap), és az intézményi fordítómemóriák jelentős részét képezik, valamint gazdag terminológiai források. Az ír verzió hiányának megszüntetése érdekében a Bizottság Jogi Szolgálat prioritási listát készített, amely körülbelül 11 000 oldal, jogalapot megteremtő jogi aktust és konszolidált verziót tartalmaz, amelyek írra fordítása a leginkább szükséges lenne. Az intézmények az erőforrásaik fényében közösen fordítják le ezeket; napjainkra körülbelül 4697 oldalt fordítottak le. A fordítások azonban nem hiteles fordítások, és csupán

¹² A valamennyi intézmény által használt, a nyilvánosság számára részben hozzáférhető terminológiai adatbázis.

¹³ Az eTranslation (korábban MT@EC) gépi fordítást biztosít a Bizottság főigazgatóságai, valamint az egyéb intézmények és a tagállamok (nemzeti hatóságok) számára.

a fordítómémória fejlesztését, valamint az operatív hatékonyság segítését célozzák. Az Európai Unió Bírósága lefordítja az ítélkezési gyakorlatot és a szövegekben gyakran ismétlődő szegmenseket/mondatokat.

Az intézmények erőfeszítéseinek előmozdítása érdekében 2018 szeptemberétől **Írország** a *vívmányok* lefordítására irányuló **gyakornoki programot támogat**. 2021-ig előirányzott költségvetés elfogadására került sor, amelynek keretében évente 12 pályázót támogatnak abban, hogy 5 hónapot töltsenek a fő intézmények fordítási szolgálatainál (kettő az EP-nél, a Tanácsnál és a Bizottságnál, évente kétszer). A hatból csak négy gyakornok kezdte meg a munkáját az első körben (kettő az EP-nél, egy a Tanácsnál és egy a Bizottságnál) 2018 szeptemberében/októberében, míg a második körben, 2019 márciusában hárman érkeztek (kettő a Bizottsághoz és egy a Tanácshoz). Írország beleegyezett abba, hogy az EGSZB-t és az RB-t is bevonja a programba, és egy gyakornok 2019 márciusában kezdett a vegyes bizottságoknál dolgozni. 2019 áprilisában Írország növelte a támogatást¹⁴, hogy összesen 10 gyakornok költségeit fedezze 10 hónapon át a 2019 októberében kezdődő elhelyezések esetében (2 gyakornok a Bizottság esetében, 3 gyakornok az EP-nél, beleértve 1 korrektort, 2 gyakornok a Tanácsnál, 2 gyakornok az EGSZB-nél és az RB-nél és 1 korrektor az OP-nál).

¹⁴ 120 000 EUR-ról 200 000 EUR-ra.

III. Következtetések

Az intézmények teljes mértékben elkötelezettek az iránt, hogy végrehajtsák az (EU, Euratom) 2015/2264 rendeletet. Írországgal folytatott együttműködésük a rendeletben meghatározott valamennyi területen elősegítette az előrehaladást. Sikeresen végrehajtották az első két, fokozatos növelést (amelyek az EP és a Tanács által elfogadott irányelvekre és határozatokra terjednek ki), és több mint kétszeresére növelték az ír nyelvre fordított szövegek mennyiségét 2016 óta.

A stabil és elegendő belső kapacitás kiépítése érdekében négy EPSO versenyvizsga megrendezésére került sor a jelentéstételi időszakban, ami 2017-ben csupán 10 fordítót és 9 asszisztent, míg 2019-ben 15 fordítót és 3 jogász-nyelvészt eredményezett. 2015 vége óta az intézmények az ír nyelvű belső alkalmazottak számát 58-ról 102-re emelték. A jelentős és összehangolt erőfeszítések ellenére az előrehaladás a vártnál lassabb, mivel az ír nyelvű nyelvészek száma és az EPSO versenyvizsgák eredményességi aránya alacsony. 14, az ideiglenes alkalmazottak kiválasztására irányuló eljárásra került sor az EPSO versenyvizsgákon sikeresen szereplő pályázók alacsony számának ellensúlyozása érdekében, amely eljárások ideiglenes álláshelyeket kínálnak, amelyek során az alkalmazottak belső képzésben részesülnek.

A belső kapacitás kiegészítése és az intézmények által igénybe vehető, külső szolgáltatók körének bővítése érdekében a Bizottság és az EP ír nyelvű, külsős fordítási szolgáltatásokra irányuló további pályázati felhívásokat és külsős tolmácsoknak szóló akkreditációs vizsgákat hirdetett meg.

Az ír nyelvű technológiai erőforrások fejlesztése terén előrehaladás tapasztalható, és új angol-ír nyelvű, neurális gépi fordítási motor kiépítésére került sor az eTranslation rendszer részeként, azonban az aktuális korpuszok és memóriák továbbra is mérsékeltek. Az elérhető nyelvi adaterőforrások növelése érdekében az intézmények és Írország közötti, az ír nemzeti jogszabályok kétnyelvű korpuszának megosztásáról szóló megállapodás előkészítésére került sor; ez jelenleg véglegesítésre vár. Az intézmények és Írország továbbra is folytatják az IATE terminológiai projektjével kapcsolatos munkát.

A fordítási igények előrejelzései szerint a 2020-as és 2021-es fokozatok bevezetése lényegesen több kapacitást igényel. Az 1. sz. rendeletről való eltérés nélküli általános igény nemcsak a jogszabályok fordítására terjed ki, hanem a politikai, kommunikációs, konzultációs és jelentéstételi anyagokéra is. A tolmácsolást is figyelembe kell venni. Jelentős erőfeszítésekre és az Írországgal szinergiában folytatott együttműködésre van szükség az intézmények részéről ahhoz, hogy az előrevetített igényeknek megfelelő kapacitást lehessen kialakítani. Az igények 2015-ös becslése óta sor került az erőforrások felülvizsgálatára; az erőforrások összetételével kapcsolatos módosítások folyamatban vannak, és a pontos felvételi igények folyamatos felülvizsgálat alatt állnak. Az ír nyelvű fordítás növekedésének biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy különböző mértékben növelni és kombinálni lehessen a különböző intézményekben a három fő szempontot: belső személyzet, külsős fordítás és nyelvtechnológiai erőforrások.

A Bizottság 2021 júniusáig ismételt jelentést tesz a Tanácsnak azzal kapcsolatban, hogy az intézmények rendelkeznek-e elegendő kapacitással az egyéb hivatalos nyelvek terén ahhoz, hogy 2022. január 1-jétől eltérés nélkül alkalmazzák az 1. sz. rendeletet.